

SAĞNAK

Nilgün CERRAHOĞLU

nilgun@cumhuriyet.com.tr

Behiç Ak'ın Dünyası

"Gökdelene Giren Bulut", "Rüzgârın Üzerindeki Şehir", "Güneşi Bile Tamir Eden Adam", "Kedilerin Kaybolma Mevsimi", "Vapurları Seven Çocuk", "Galata'nın Tembel Martısı", "Geçmişe Tırmanan Merdiven"....

Başlıklardaki şiir yüklü şu düşgücü zenginliğine bakın!

Bunlar, **Behiç Ak**'ın çocuk kitaplarından yalnızca birkaçının ismi...

İnsanın yeniden çocuk olası ve çocuk sorularını yeniden sorası geliyor:

"Bulut neden gökdelene girmiş?"

"Bulut kadar yükseklerle çıkan gökdelenler mi yapılmış?"

"Bulutların hepsi gökdelenlere girerse, gökyüzü bulutsuz kalmaz mı?"

Bayıldım. Bayıldım. Bayıldım...

Behiç Ak'ı çoğu kişi gibi ben de önce bir karikatür sanatçısı olarak tanıdım. Sonra gerçekte "hem de" mimar olduğunu öğrendim. Uzayıp giden bir listeyle.. aynı zamanda belgesel yönettiğini, tiyatro oyunları ve de çocuk kitapları yazdığını keşfettim.

Dün ilk defa, Beyoğlu'nda gezdiğim "Yazmaya Çizmeye Devam" sergisiyle; Ak'ın yaratıcı tüm parçalarının hepsini bir araya getiren bir bütünle; Behiç Ak'ın dünyasıyla karşılaştım...

Damardan bir İstanbul sanatçısı

En renkli ve en neşeli çocuk kitabından, en soyut karikatürlere; tiyatro oyunundan belgesel çalışmasına dek... Behiç'in yapıtlarındaki "tutarlılık", "süreklilik" ve "bütünlüğü"; eserlerindeki tüme yansıyan "sahiciliği" ve "samimiyeti" çok etkileyici buldum.

Çevre bilinci ile duyarlılığı; teknoloji karşısında yaşamın, doğanın ve insanlar arası ilişkiler büyüsünün bütününe koruyup kollamanın endişesi Behiç'in her çizgisinde, her sözünde, yaratıcı her eyleminde seziliyor...

Bunların da ötesinde...

Behiç'in İstanbul'la ne kadar yakından özdeşleştiğini ve ne denli damardan bir "İstanbul sanatçısı / İstanbul'un sanatçıcısı" olduğunu, bu sergide fark ettim.

Behiç'in İstanbul tutkunu olduğunu elbette öteden beri bilirdim.

İstanbul'un mütemmim cüzü Boğaz vapurlarının peşine düşen "Vapurumu vermiyorum" kampanyasının fikir babası nitekim o olmuştu...

"Yazmaya Çizmeye Devam" sergisi açılışında da benzeri doğrultuda, Taksim Meydanı adına "Taksim Dayanışması" kampanyası sürdürülüyordu...

Behiç'in "İstanbul'un dokusunu" kurtarmaya ve korumaya yönelik bu derin duyarlılığının; çocuk kitaplarına dek indiğini gördüm sergide...

"Galata'nın Tembel Martısı" isimli çocuk öyküsü örneğin; "Galata Kulesi'nin onanımı" etrafında kurgulanmış.

"Vapurları Seven Çocuk" keza gene...

İstanbul'un kentsel değişimi etrafında geçiyor...

"Geçmişe Tırmanan Merdiven", eski bir Boğaziçi köşküne taşınan bir yazarı konu alıyor...

Kökten bir İstanbullu sanatçı olmasına ve bu kentin, bu ülkenin çocuklarına böylesi bir tutkuyla İstanbul'u anlatmasına rağmen; Behiç Ak'ın çocuk kitaplarının çoğu, ilk baskılarını Türkiye'de değil Japonya'da yapmış.

Ak'ın çocuk öyküleri yazarı olarak değeri Türkiye'den önce, Kore ve Japonya gibi Uzakdoğu ülkeleriyle Almanya'da anlaşılmış. Bunun nedeni, bizde çocuk edebiyatının eğitimdeki önemi ve değerinin sadece son yıllarda kavranmış olmasıymış...

Ve Kim Kime Dum Duma...

Gelelim Behiç Ak'ın Cumhuriyet okurlarınca bilinen ve tanınan "Kim Kime Dum Duma" adlı çizer bandında yer alan karikatürlerine...

Hangi biriyle başlasam? Hangi birini anlatsam?

Behiç'in "Kadın kimliği paneli" başlığı altında çizdiği; çarşafli ve türbanlı kadın örneklemelerini mi?

"Türkiye'de laikçilik var diyordun. Vaz mı geçtin" sorusuna "Yanılmışım. Sünnicilik varmış!" geyiği ile yanıt veren liberallerin taşlamasını mı?

"Sizi küreselleştirmeye geldik!" diyerek tanklarını dümdüz Afrika yerlilerinin üzerine doğrultan küresel emperyalleri mi?

Bireysel "i-pad"lerinin yalnızlığını aynı koltuk üzerinde paylaşan çiftlerin yabancılaşmasını mı?

Bir arada ilk kez izlemek fırsatı bulduğum bu karikatürlerin toplamı bana, farklı biçem ve çizgilerle de olsa **Turhan Selçuk**'u düşündürdü...

Her biri kodu mu oturtan köşe yazıları

ağırlığında olan Turhan Selçuk "usta"nın karikatürlerini anımsattı.

Behiç Ak'ın karikatürleri de aynen öyle...

Her biri birer köşe yazısı. Her biri, baştan sona bütünlük arz eden bir yeryüzü duruş hâkimiyeti...

"Cumhuriyet" gazetesi gerçekten büyük değerlere sahip bir gazete. Bunu sıradışı sanatçımız Behiç Ak'ın "Yazmaya Çizmeye Devam" sergisini gezerken bir kez daha anladım.

Erol Dernek-Yeni Melek Sokağı'ndaki "TÜRSAB"da, 14 Aralık'a dek sürecektir sergiyi siz de mutlaka görmelisiniz.